

Posta Stamps

Føroyar Nr. 54

Februar 2023



Posta 
FAROE ISLANDS

Friðarlag

Europa 2023

Endasøla 2023

Friðarlag



Friðarlag

Listafólk: Edward Fuglø

*And the people in the streets below
Were dancing round and round,
And swords and guns and uniforms
Were scattered on the ground.
- Ed McCurdie 1950*

Tað var ikki heilt sørt, at samlaði antikrígslýrikkurin frá ung-dómsárunum kom fram fyri meg, tá eg sá nýggja frímerkið hjá Edward Fuglø við heitinum, "Friðarlag". Hermaðurin við fagotti, blómunum og friðardúgvuni vekir hugmyndasamband við "The Strangest Dream" hjá Ed McCurdy (1950) – "Le déserteur" hjá Boris Vian (1954), "Where Have All The Flowers Gone" hjá Pete Seeger (1955), ella "Blowing In The Wind" hjá Bob Dylan (1962).

Vit, ið vuku upp undir kalda kríggjum, minnst við ekka og stúran aftur á óunnliga atomara stígin millum eystur- og vesturheimin í kjalarvørrinum á seinna heimsbardaga. Á marghátligu kjarnorkuvápnadubbingina, tá báðir partar áhaldandi mentu sterkari, longri berandi og alsamt virknari hóptýningarvápn, sum kundu oyða og týna alt lív á jørðini ótaldir ferðir.

Ikki fyrr enn óumberiliga skrædlið seinast í áttatiárunum, tá eystanveldini hoknaðu undir egnari vekt, lætnaði hjá báðum partum. Múrarnir fullu og evropisku tjóðirnar kundu aftur hittast á jøvnum føti sum brøðrafólk. Tað var allarhelst markleyst góðtrúgvíð - men fyri flest okkara tóktist tað, sum um vandin umsiðir var av, einuferð med alla.

Men tekin í sól og mána bendu brátt á, at gomul siðvenja er ring at basa. Umskiftið til liberalt fólkaraði var mangan fyri bakkasti – og fyri okkum í vesturheiminum tóktist tað kanska ilt at skilja, at tað kann vera trupult at skifta frá einaraði til demokratiskan hugburð, um ein ikki hevur upplivað fólkaraði fyrr. Nítiárinu og tey bæði farnu tiggjuáraskeiðini av 21. øld vóru ókyrr

á politiska mótinum, serliga í Eysturevropa. Tó var demokratiskt stýrslag, hóast alt, ein logisk avleiðing av samfelagsmenningini.

Men, har ið tortrúgv og siðvenja forðaðu fyri menning og framburði, kollsigldu demokratisku ábøturnar.

Og avleiðingin av hesari gongdini hevur verið, at tvídrátturin millum eystur og vestur er kyknaður aftur – við umfatandi herdubbing sum fylgju. Skelkað og við sorg í sinni, noyðast vit at viðurkenna, at kríggj aftur er brostið á í Eysturevropa.

Tað er bæði gott og rætt at droyma um ein heim, har herfólk eru útgjærd við fagottum og øðrum ljóðførum, heldur enn vápnum. Tí, sum gitni norskir yrkjarin, Nordahl Grieg, sigur í sínari pasifistisku kvøðu til ungdómin frá 1936: hugsað tær alt tað ið framsøkin hugur kann fáa av skafti, um hann verður spardur fyri kríggj og eirindaleysa oyðing:

*Stilt går granatenes
glidende bånd.*

Stans deres drift mod død,

stans dem med ånd!

Krig er forakt for liv.

Fred er å skape.

Kast dine krefter inn:

døden skal tape!

*Elsk og berik med drøm
alt stort, som var.*

*Gå mot det ukjente,
fravrist det svar.*

*Ubygde kraftverker,
ukjente stjerner –
skap dem, med skånet livs
dristige hjerner...*

- Nordahl Grieg, 1936

Men sjálvur Nordahl Grieg noyðdist at viðurkenna, at pasifisma bara virkar, um allir partar eru á einum máli um, at stríðsmál kunnu loysast uttan at taka til vápnanna. Bara fyra ár eftir at hann skrivaði yrkingina, varð heimland hansara, Noreg, hertikið av Nasitýsklandi – og hann valdi at fara upp í norsku herliðini, ið stríddust móti yvir-maktini. Tá Noreg fall, endaði hann saman við so mongum øðrum í Stóra-bretlandi, har hann varð útbúgvinn sum heryvirmaður.

Og sum ein sinnismynd av ómildum søguligum eirindarloysi, doyði yrkjarin av einari av heimsins vakrastu friðarkvøðum, umborð á einum bretska bumbuflogfari, sum varð skotið niður yvir Berlin í 1943.

Anker Eli Petersen



Europa 2023

Friður



- hægsta virði mannaættarinnar

Evnið yri Evropa-frímerkini í 2023 er “Friður – hægsta virði mannaættarinnar”. Hetta verður lýst við einum felags myndevni, sum øll luttakandi postverk geva út í 2023.

Myndevnið er úrslitið av eini kapping, har 44 postverk skuldu velja millum tey 29 uppskotini, sum komu inn. Myndevnið, sum fekk flestar atkvøður, var tað hjá Post Luksemburg, og sum ímyndar eitt nýtt friðarmerki.



“Nýggja friðarmerkið”

Design: L. Bos & R. Egildóttir.

Søgan um sniðið

Heimurin hevur tørv á einum nýggjum friðarmerki, sum sameinir allar tjóðir. Mentanarmunir eru stundum ein forðing yri friði. Heimurin hevði verið eitt betri stað, um fólk høvdu virðing yri ymiskleikunum hvør hjá øðrum, og skiltu týðningin av teimum og tóku tilsvarendi atlit.

Myndevnið er ein visuel hugmynd yri eitt friðarligt, sameint og samvirkandi samfelag, har fólk fevna mentaninar hvør hjá øðrum. Íblásturin er frá keltiska kærleiksknútinum við samantvinnaðum hjørtum. Teir ymisku litirnir sýmbolisera allar heimsins tjóðir; og hendurnar við flættaðum fingrum bera boð um virðing sínámillum.

Listavinnurnar, Linda Bos og Runa Egilsdóttir frá “A Designers’ Collective” siga soleiðis: *Vit eru sera fegnar um, at okkara snið er valt at umboða frið í meira enn 50 londum. Vit vóna at hetta sýmbolið verður sent kring allan heimin og fer at fáa fólk at hugsa um, hvat hægsta virði mannaættarinnar er: Friður.*”

Um Evropa frímerkini

Síðan 1956 hava Evropa-frímerkini verið ein ímynd av einum evropiskum ynski um tættari sameining og samstarv. Hesi ser-frímerki verða givin út av evropisku postverkunum og hava tey serliga Evropa-búmerkið prentað á – eitt skrásett vørumerki hjá PostEurop, sum hefur havt ábyrgdina av Evropa-frímerkjaútgávum síðan 1993. Á hvørjum ári skipa frímerkja-kennarar í arbeiðsbólkinum fyri frímerki og filateli fyri eini kapping og øðrum filatelist-iskum tiltøkum.

Les annars meira á
www.posteurop.org/europa

Ælabogi í Hósvík

Mynd: Saviour Mífsud

Sepac 2023

Gerðabýtismarknaður



Sepac 2023

Teir selja fisk í Vágsbotni.

Mynd: Tjóðsavnið.

Gjertrud Marie Gravesen
(1901-1992).

Myndevnið fyri ársins SEPAC-útgávu er "gerðabýtismarknaður" ella siðbundin søla.

Í oyggja- og fjallalendi sum Føroyar har tað fyrr í tíðini bert var møguligt at ferðast við báti ella til gongu hefur tað ikki veri rúm fyri staðbundnum marknaðum eins og í øðrum londum, har lættari varð at ferðast og fólkin fleiri. Í Føroyum ráddi um at hava sum mest av mati í hjallinum. Tað, sum færoyingar fyrr framleiddu, var tað, sum fekst burtur úr seyði, neyti, fugli, grindahvali og fiski. Í vørum var talan um mat, sum var hongdur upp at ræsa og turka, og so fjøður og ull.

Umstøðurnar at drepa grind og veiða fugl vóru ikki eins góðar í øllum bygdam, men skipað varð so fyri, at øll eftir serligum reglum fingur grind. Tá tað kom til fugl og fjøður, bar til at skifta hetta um í gerðabýti við annað, sum tey høvdu meira av í øðrum bygdam. Neyðugt var ikki við nøkrum marknaði, men í Havn var øðrvísi.

Tað, sum mest kann berast saman við eitt sølutorg fyrr í tíðini, var einahandilin í Havn, sum ikki varð avtikin fyrr enn í 1856. Tað var tá vanligt, at fara til Havnar í handilsørindum fáar ferðir um árið, serliga um ólavsøkuna, tí tá hendi eisini so nógv annað í Havn. Løgtingið var savnað og prestarnir høvdu konvent og fólk fóru í kirkju. Ólavsøkan í Havn var á mangan hátt átøk einum marknaði, og tað helt hon eisini fram at vera, eftir at frihandilin var komin, og tá vóru fleiri handlar at fara í. Eitt vóru handilsørindi, men ólavsøkan gjørdist sum frá leið meira ein tjóðarhátiðardagur, har fólk savnaðist úr øllum Føroyum, og í dag eru sølubúðir av ymiskum slag vorðnar eitt eyðkenni fyri ólavsøkuna, júst sum á sølutorgum aðrastaðni.

Havnarfólk yvirhøvur áttu onga jørð, men livdu av løntum arbeiði, og har búðu eisini embætisfólk, tí var í Havn ein marknaður fyri vørur av bygd. Eitt nú var tað vanligt, at fólk úr ávísam bygdam á hvørjum ári komu við livandi oksum til

handlar í Havn, sum flettu oksarnar og seldu havnarfólki kjotið. Tað var heldur ikki óvanligt, at bátar úr Sundalagnum komu til Havnar við kræklingi at selja, sum havnarfólk ótu. Tá farið var at veiða stórhval í Føroyum frá aldaskiftinum 1900, var vanligt at bátar fóru til Havnar frá hvalastøðunum við hvalatvøsti at selja. Hetta fall væl saman við, at tað í Havn frá eldri tíð var vanligt at fara oman til bátar, sum høvdu verið á floti, at keypa fisk frá teimum. Hetta er ein siðvenja, sum er varðveitt í Havn, og sum í dag hevur fingið góð kor, tí Tórshavnar Kommuna hevur í Vágssbotni, har nógv fólk koma hvønn einasta dag, gjørt eitt seltorg við pallum undir taki, har tað nú dagliga ber til at keypa fisk og fiskavørur og stundum eisini føroyskt grønmeti, framleitt á bygd, turkað kjót, súltutoy og aðrar heima-virkaðar vørur.

Á bygd høvdu tey hjallin, men tað var sera vanligt at fólk gjørdur gerðabýti, so tey lótu kenningum í øðrum bygdam av tí, sum tey høvdu nóg mikið av, og fingur annað aftur fyri, sum tey høvdu minni av. Enn eru tað mong, sum ár undan ári keypa seyð ella kjót frá sama bónda, sum tey altíð hava gjørt og fáa tað beinleiðis, uttan at tað skal á torg fyrst.

Tá fólk aðrastaðni fóru á marknað ella torg, var tað ikki bert fyri at skifta um vøru, men eisini fyri at knýta sambond sínámillum og endurnýggja gomul sambond. Fólk í Føroyum knýttu bond sínámillum, tá tey í stórum tali fóru í aðra bygd at dansa um vetrarnar, og tá høvdu tey okkurt við til vertsfólkini.

*Jóan Pauli Joensen,
Doktari í søgu og siðsøgu*

Fiskatorgið í Vágssbotni í dag

Mynd: Ólavur Frederiksen



Nógv nýtt ávegis

1000 føroysk frímerki

Fleiri áhugaverdar frímerkjaútgávur eru á skránni í august.

Frímerki nr. 1000

Tann 10. august kunnu vit hátíðarhalda, at føroyska frímerkið nr. 1000 kemur út. Hesum hava vit valt at gera nógv burtúr, og verður frímerkið avdúkað á útgávu-degnum 10. august á stórari framsýning í Cleveland, USA, nevnd GASS 2023.

Edward Fuglø hevir sniðgivið vakra smárkið, sum myndar ein varða. Edward Fuglø hevir sniðgivið nógv føroysk frímerki, og vit litu tí honum upp í hendur at sniðgeva okkara frímerki nr. 1000.

Martin Mörck hevir myndrist sjálvan varðan, sum verður prentaður í stálprenti.

Martin Mörck nr. 1000

Eitt annað serligt frímerki verður eisini avdúkað á framsýningini tann 11. august.

Martin Mörck er Føroyavinur og verður hansara frímerki nr. 1000 eitt føroyskt frímerki. Frímerkið myndar ein málning eftir Emil Krause frá 1933, "Aftur av útróðri". Martin hevir myndrist frímerkið.

Umframt at verða frímerki nr. 1000 hjá Martin, er hetta størsta myndristaða frímerki, sum Martin hevir gjørt og eisini tað størsta, sum nakrantíð er gjørt. Støddin á myndristingini er 82 x 62 mm.

Tað størsta myndristaða frímerki, sum higartil er gjørt, er frímerkið nr. 1000 hjá Slania. Støddin á myndristingini var 75 x 55 mm.

Rúmdarútgáva

Tann 11. august verður eitt annað forvitnisligt frímerki givið út, sum vit ikki kunnu avdúka nakað um enn.

Nærri kunning um útgávarnar kemur í næsta blað, sum verður sent í august 2023.

Útgávarnar kunnu bileggjast á heimasíðu okkara útgávudagin.

GASS 2023

The Great American Stamp Show 2023 er størsta frímerkjaframsýning, sum er í USA.

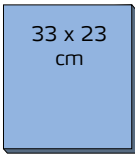
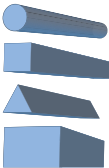
Posta hevir bás á framsýningini, har umboð hjá okkum fara at selja okkara nýggjastu frímerki. Harumframt verður Martin Mörck til staðar og fer at signera frímerki, sum hann hevir sniðgivið.

Posta hevir framsýningarstempel, so til ber at fáa bjálvar og frímerki stemplað við hesum á framsýningini. Til ber at bileggja bjálva við stemplinum her í blaðnum.




Galdandi frá 08.03.2023

Nýggj postgjøld

Brævastøddir	
Brøv	Brævpakkar
í mesta lagi 23 x 33 x 1 cm	Longd + breidd + tjúkd í mesta lagi 90 cm
 <p>33 x 23 cm</p> <p>1 cm tjúkt</p>	 <p>$l + b + t = 90 \text{ cm}$</p>

Brøv í Føroyum		
Vekt	Brøv	Brævpakkar
0 - 100 g	21 kr	47 kr
101 - 250 g	31 kr	61 kr
251 - 500 g		61 kr
501 - 1000 g		76 kr
1001 - 2000 g		76 kr

Brøv til útheimin 		
Vekt	Brøv	Brævpakkar
0 - 100 g	31 kr	84 kr
101 - 250 g	65 kr	97 kr
251 - 500 g		97 kr
501 - 1000 g		140 kr
1001 - 2000 g		240 kr

Innskrivað bræv: 50,00 kr. + postgjald.

Hesi frímerki ganga út í juli 2023

Endasøla

Seinasti söludagur fyri hesi frímerki og frímerkjavørur er 3. juli 2023. So her er ein seinasti móguleiki at ognar sær hesar vørur fyri áljóðandi virði. Bílegg lætt og skjótt á www.stamps.fo ella send okkum bíleggingarlepan í blaðnum.



Provisoriumerki 1919. PPS000119



Søgulig kort. PPS000219



Søgulig kort. PPA010219



Europa 2019. PPA010419*



*Sjálvklístrandi hefti við 6 frímerkjum. PPN000419.



Sepac 2019. PPA000905



Leynavatn & Eiðisvatn. PPA020219*



*Sjálvklístrandi hefti við 6 frímerkjum. PPN000219.



Sluppir 135 ár. PPA000917



Mánaendingin. PPA000909



Gamlar myllur. PPA020419



Elinborg Lützen. PPA000916



Messuaklar I. PPA010919*

*Sjálvklístrandi hefti við 6 frímerkjum. PPN000919.





Fyrri føðirleys.
PPS000619



Fyrri heimsbardagi.
PPS000914



Fyrri heimsbardagi, krigslok.
PPS000918



Brúksmerki 1997.
PPA991213



Brúksmerki 2000.
PPA997172



Fuglafleyg. PPA020218



Árbók 2018



V.U. Hammershaimb.
PPS000419



Ársmappa 2018



Heftimappa 2018



FDC mappa 2018



Nýggj útgáva: **Fríðarlag**
Útgávudagur: 09.05.2023
Virði: 47,00 kr
Nummar: FO 998
Stødd, frímerkí: 30,00 x 43,44 mm
Myndir / listafólk: Edward Fuglø

Prentáttur: Offset
Prentsmíðja: Bpost, Belgia
Postgjaldsbólkur: Innanoyggja brævpakki, 0-100 g.

Aðrar vørur:

Europa 2023
 09.05.2023
 31,00 kr
 FO 999
 40 x 30 mm
 L. Bos & R. Egilsdóttir

Prentáttur: Offset
Prentsmíðja: Bpost, Belgia
Bræv til útheimin, 0-100 g.
 Sjúlvklístrandri hefti við 6 frímerkjum
 Postkort

Sepac 2023
 11.08.2023
 31,00 kr
 FO 1002
 40 x 26 mm
 Tjóðsavnið, Gjertrud M. Gravesen
Prentáttur: Offset
Prentsmíðja: Cartor Security Printers
Bræv til útheimin, 0-100 g.

Frímerkini verða avdúkað á útgávudegnum.



Nýggj útgáva: **Frímerkí nr. 1000:**
Varði
Útgávudagur: 10.08.2023
Virði: 100,00 kr
Nummar: FO 1000
Stødd, frímerkí: 60,0 x 40,0 mm
Stødd, smáark: 100,0 x 70,0 mm
Listafólk Edward Fuglø
Gravura: Martin Mörck
Prentáttur: Offsett, stálprent + effekt
Prentsmíðja: Philaposte, Frakland
Postgjaldsbólkur:

Mörck nr. 1000
 11.08.2023
 50,00 kr
 FO 1001
 88,0 x 68,0 mm
 108,0 x 113,0 mm
 Emil Krause
 Martin Mörck
Prentáttur: Offsett + stálprent
 Philaposte, Frakland
 Innskrivað bræv

Rúmdarútgáva
 11.08.2023
 31,00 kr
 FO 1003
 35,0 x 36,0 mm
 72,0 x 50,0 mm
 Anker Eli Petersen
Prentáttur: Offset
Bræv til útheimin, 0-100 g.

GG! Nýggjar vørur kunnu vanligu bileggjast á heimasíðuni uml. 2 vikur áðrenn útgávudagin